

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I GAZETARISË DHE KOMUNIKIMIT

Programi: **Bachelor**

Drejtimi: **Gazetari**

Lënda: E Drejta Kushtetuese dhe Liria e Shprehjes

<i>Pedagogu:</i>	Prof.Dr. Aurela Anastasi, Dr. Erind Merkuri
<i>Ngarkesa:</i>	2 ETCS (15 javë: 1.5 leksione në javë)
<i>Lloji i lëndës:</i>	me zgjedhje
<i>Viti/semestri:</i>	II/I

Përshkrimi: E drejta Kushtetuese dhe Liria e Shprehjes, zhvillohet si një kurs plotë në programin e ciklit të rëndësishëm të Gazetarisë Politike. Objekt i saj është studimi i tri boshtesh kryesore: në studimin e institucioneve politiko-kushtetuese, organizimin funksional dhe raportet midis tyre, në studimin e sistemit normativ në RSH të vendosur nga Kushtetuta, sidhenë studimin e mbrojtjes kushtetuese të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, veçanërisht të lirisë së shprehjes. Ky studim kryhet si domosdoshmëri në dimensionin e të drejtës së brendshme kushtetuese, por ai perceptohet edhe në planin krahasimor, përmes studimit të krahasuar me aktet e të drejtës Ndërkombëtare dhe të drejtave kushtetuese të demokracive të mëdha. Gjithashtu, studimi shtrihet jo vetëm në zhvillimin e teorisë dhe doktrinës, por edhe në zhvillimin e jurisprudencës dhe praktikës kushtetuese.

Temat e leksioneve:

1. E drejta Kushtetuese dhe shkenca e të drejtës kushtetuese. Objekti i studimit të së drejtës kushtetuese. Burimet e të drejtës kushtetuese. Burimet formale e burimet materiale. Kushtetuta. Zhvillimi historik i Kushtetutave në Shqipëri. Sistemet e ndryshme të burimeve të së drejtës kushtetuese. Sistemi shqiptar i burimeve të së drejtës në Kushtetutë. Raportet midis të drejtës së brendshme dhe asaj ndërkombëtare.
2. Parimi i kushtetutshmërisë. Kuptimi i parimit të kushtetutshmërisë. Kontrolli gjyqësor dhe mbrojtja e Kushtetutshmërisë.
3. Te drejtat dhe liritë themelore të njeriut. Liritë. Vështrim i përgjithshëm.
4. Parimi i barazisë (barazia formale dhe barazia thelbësore). Kufizimi i të drejtave dhe lirive themelore. Rezerva ligjore.
5. E drejta për të jetuar. Liria e shprehjes. E drejta për t'u informuar. Të drejtat e minoriteteve.
6. Liria personale. Garancitë procedurale të të pandehurit në procesin penal.
7. E drejta për pronë. E drejta për një proces të rregullt ligjor.
8. E drejta për të gëzuar një jetë private të fshhtë. Liria e besimit.
9. E drejta për një jetë familjare normale.
10. Liritë politike. E drejta për të votuar, liria e organizimit, liria e tubimit.
11. Pushteti Ligjvënës. Organizimi dhe funksionet e Kuvendit. 1. Struktura e Kuvendit. 2. Formimi i Kuvendit. Zgjedhjet demokratike. Përfaqësimi politik. Procesi elektoral. 3. Statusi i Anëtarit të Kuvendit (përgjegjëshmëria për opinionet e shprehura dhe për votat e dhëna, imuniteti penal, karakteri i mandatit etj.). 4. Organizimi dhe funksionimi i Kuvendit (Rregullorja e brendshme e Kuvendit, kryetari dhe kryesia

e Kuvendit, grupet parlamentare, komisionet parlamentare, sistemet e votimit, publiciteti i mbledhjeve, etj.).5. Funkzioni ligjvënës i Kuvendit (procedura ligjvënëse, procedura për rishikimin e Kushtetutës dhe e ligjeve të tjera me karakter kushtetues).6. Funkzioni i drejtimit politik. Aktiviteti i drejtimit politik (ligjet financiare dhe të bilancit, ligjet për ratifikimin e traktateve ndërkombëtare, vendosja e gjendjes së jashtëzakonshme, procedurat e drejtimit dhe të kontrollit të qeverisë dhe të informacionit ndaj qeverisë. Mocionet e mosbesimit.

12. Këshilli i Ministrave. Organizimi dhe Funksionimi.
13. Pushteti Gjyqësor 1. Kuptimi i nocionit të funksionit gjyqësor. Parimet e Juridiksionit.2. Gjykata dhe gjyqtarët (sistemi). Ndarja e juridiksionit midis gjykatave (juridiksioni civil, penal, administrativ, kushtetues).3. Pavarësia e gjyqtarëve.4. Parime e dispozita të tjera që kanë lidhje me gjyqësorin.5. Përgjegjësia e gjyqtarëve. KLD. 6. Publiciteti etj.
14. Presidenti i Republikës 1. Pozita juridike Zgjedhja e Presidentit dhe afati i mandatit. Papajtueshmëria, largimi nga detyra, zëvendësimi.2. Papërgjegjshmëria e Presidentit dhe kufizimet e saj. Kundërfirma ministeriale.3. Atributet dhe kompetencat e Presidentit. Raportet e Presidentit të Republikës me Organe të tjera.4. Klasifikimi i akteve presidenciale
15. Gjykata Kushtetuese 1. Kontrolli e mbrojtja e kushtetutshmërisë. 2. Përbërja dhe funksionimi i Gjykatës Kushtetuese.3. Statusi i gjyqtarit kushtetues. 4. Kompetencat e Gjykatës Kushtetuese. Llojet e gjykimeve. 5. Procesi Kushtetues. -Vënia në lëvizje e Gjykatës Kushtetuese. -Gjykimi i çështjes. - Vendimi i Gjykatës Kushtetuese. -Ekzekutimi i vendimeve të Gjykatës Kushtetuese

Forma e kontrollit dhe vlerësimit

- *Kontrolli përfundimtar*: provim me shkrim

100% e notës

Literatura e detyrueshme për studentin:

1. AURELA ANASTASI, LUAN OMARI, “E DREJTA KUSHTETUESE”, TIRANË, 2010
2. AURELA ANASTASI, “HISTORIA E TË DREJTËS KUSHTETUESE NË SHQIPËRI, 1912-1939”, PEGI, TIRANË, 2007 PËRVETËSIM I PJESSHËM: FQ. 7-45; 46-55; 67-90; 91-103; 193-206

Literatura plotësuese:

1. Luan Omari “Sistemi parlamentar”, Tiranë, 2000
2. Luan Omari, “Ndarja e pushteteve dhe pavarësia e institucioneve kushtetuese”, Tiranë, 2011
3. Luan Omari, “Shteti i së Drejtës”, Tiranë, 2002
4. Xhezair Zaganjori, “Demokracia dhe Shteti i së Drejtës”, Tiranë, 2000
5. A. Anastasi, A. Mandro, etj., “Barazia Gjinore dhe mosdiskriminimi”, Tiranë, 2014.
6. “Të drejtat Kushtetuese në interpretimin e Gjykatës së Lartë të SHBA-së. Vendime të Përzgjedhura”, Tiranë, 2012.